

Asia: VM019:00/2021, VN/2033/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022

Lausunnonantaja

Lausunnonantaja on:

Kunta

Huomiot valmistelun rahoituksen määräytymisperusteisiin

a) Hyvinvointialueiden valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

Asetukseen on ehdotettu, että vuoden 2021 laskennassa otetaan huomioon $1/5$ = perusosa (tasasuuruinen määrä kaikille hyvinvointialueille), $2/5$ = asukasmäärä ja $2/5$ = järjestämisvastuullisten määrä. Laskentatapa vaikuttaa siihen miten paljon tuleva hyvinvointi alue saa valmisteleviin toimenpiteisiin kohdennettua valtion yleisavustusta. Vaihtoehtona on ollut esillä vastaavaa malli osuuksin $1/3$ (perusosa), $1/3$ (asukasmäärä), $1/3$ (järjestämisvastuullisten määrä).

Vuoden 2022 osalta on mallinnettu samaa laskentatapaa kuin v. 2021 ($1/5$, $2/5$, $2/5$). Vaihtoehtona vuodelle 2022

on ollut esillä malli, jossa ei olisi perusosaa ollenkaan ja osuudet määräytyisivät $1/2$ asukasmäärän ja $1/2$ järjestämisvastuullisten mukaan.

Hyvinvointialueen valmistelun kustannuksista valtaosa muodostuu henkilöstökustannuksista ja ostopalveluiden kustannuksista. Kustannukset eivät ole suoraan riippuvaisia hyvinvointialueen asukasmäärästä ja/tai järjestämisvastuullisten määrästä. Tästä syystä laskentatapa, jossa

tasasuuruinen perusosa on mahdollisimman korkea on oikeudenmukainen ja huomioi alueelliset erot asukas- ja henkilöstömäärissä.

Satakunnassa valtiovarainministeriön nykyisillä laskentaperusteilla tehdyt laskelmat tuottavat lähes saman lopputuloksen.

b) HUS-yhtymän valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

-

Muut huomiot asetusluonnokseen tai perustelumuistioon

Muut huomiot

Satakuntaliiton näkemyksen mukaan esitetty valtionavustus hyvinvointialueen perustamiseksi on kokonaisuutena liian vähäinen. Vuoden 2021 avustusmäärä on todennäköisesti riittävä jo siitäkin syystä, että asiantuntijoiden rekrytointi ja asiantuntijapalveluiden hankinta voi alkaa vasta lakien vahvistuksen jälkeen ja tehokas valmisteluaika jää melko lyhyeksi.

Vuonna 2022 valmisteluun saadaan palkattua huomattavasti suurempi joukko valmistelijoita samalla, kun uusi hyvinvointialueen valtuusto, hallitus ja muut toimielimet aloittavat toimintansa. Valmistelijoiden lukumäärä ja valmistelukustannukset kasvavat kuukausi kuukaudelta jotta voidaan varmistua uuden hyvinvointialueen hallinnon toimivuudesta ja mm. henkilöstösiirtojen onnistumisesta. Vuoden 2022 avustuksen tulee näin ollen olla riittävä, ettei valmistelu hidastu tai pysähdy varojen puutteen vuoksi.

Hyvinvointialueen valmistelussa on varmistettava, etteivät kunnat joudu rahoittamaan toimintaa joko suoraan tai välillisesti sote kuntayhtymien kautta. Valmisteluun käytettävä henkilöstöresurssi ja ostopalvelut on kokonaisuudessaan kustannettava valtion budjettivaroista.

Pajunen Merita
Porin kaupunki - Kaupunginhallitus 31.5.2021 § 411